

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia od dodatku do podatków dla funduszu krajowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych tych budynków we Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 180, a względnie 181 domów, przeznaczonych na zburzenie w celu regulacji miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych.

Wysoki Sejmie!

Sprawozdaniem z dnia 16. lutego 1892 przedstawił Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi sprawę zamierzonej przez Reprezentację gminy miasta Lwowa regulacji niektórych części miasta dla poprawy w nich stosunków zdrowotnych. Reprezentacja gminy wniosła do c. k. Rządu prośbę o uwolnienie od podatku domowo-czynszowego domów, które zostaną zbudowane w miejsce domów zburzonych ze względu na konieczną dla stosunków zdrowotnych regulację. Gdy zaś c. k. Rząd uwolnienie to zależnem uczynił od uwolnienia tych domów od dodatków krajowych i gminnych, przeto Reprezentacja miejska uchwaliła uwolnienie od dodatków gminnych, co też Wydział krajowy reskryptem z dnia 26. stycznia 1892 l. 1.725 zatwierdził i wniosła prośbę o uwolnienie tych domów od dodatków krajowych i indemnizacyjnych. Z tego powodu Wydział krajowy w przytoczonym wyżej sprawozdaniu wniósł, aby Wysoki Sejm raczył uchwalić czasowe uwolnienie od dodatków do podatków tych budynków, które nowo wybudowane będą w miejsce 180 a względnie 181 domów w powyższym celu na zburzenie przeznaczonych.

Na skutek tego sprawozdania powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 2. kwietnia 1892 następującą uchwałę:

„Budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 180 a względnie 181 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Lwowa sporządzoną konsygnacją, jako na zburzenie przeznaczone, wolne będą od dodatku do podatku dla funduszu krajowego i dodatku do podatku dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych“.

Gdy wszakże powyższa uchwała przedłożoną została Rządowi oświadcza obecnie c. k. Ministerium spraw wewnętrznych, wedle dołączonej w odpisie odezwy c. k. Namiestnictwa w reskrypcie

Alegat 1. z dnia 31. marca 1893 l. 6.957 (alegat 1.), że celem uwolnienia od dodatków krajowych i gminnych dla wyżej wspomnianych budowli, co do których uwolnienie od podatku państwowego projektowaną ustawą państwową nastąpi, nie jest dostateczną uchwałą sejmowa, jak to z wystosowanego do Reprezentacji miasta reskryptu ministeryalnego z dnia 15. marca 1891 l. 45.161/90 wynikało, lecz że z powodów w powołanym reskrypcie przytoczonych uwolnienia te nastąpić mogą tylko za pomocą ustawy krajowej.

Z tego powodu Wydział krajowy na wezwanie c. k. Namiestnictwa w odezwie tegoż z d. 11. marca 1893 l. 28.542 wygotował w kierunku powyższym, odpowiedni projekt do ustawy krajowej. Gdy jednakże tak żądanie Reprezentacji gminy miasta Lwowa w pierwotnej prośbie tejże z roku 1886, jako też powzięta na skutek tej prośby powyższa uchwała Wys. Sejmu, prócz uwolnienia wyżej wspomnianych budynków od dodatków krajowych, obejmowały także uwolnienie tych budynków od dodatków do podatku dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, obecnie zaś po uskutecznionej konwersyi długu indemnizacyjnego, dodatki indemnizacyjne w ogóle jako takie nadal od roku 1894 odpadają; — gdy dalej wedle powołanego reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych wymagana ustawa krajowa prócz uwolnienia budynków nowych od dodatków krajowych obejmować ma także uwolnienie tych budynków od podatków i dodatków gminnych, przeto w projekcie do ustawy krajowej, Wydział krajowy opuścił zawarty w uchwale Wys. Sejmu ustęp, dotyczący uwolnienia budynków nowych „od dodatku do podatku dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej“, a natomiast zamieścił ustęp, dotyczący uwolnienia budowli nowych od wszelkich podatków i dodatków gminnych. W myśl powyższego wywodu wnosi zatem Wydział krajowy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projekt ustawy:

Ustawa z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, o czasowem uwolnieniu od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych, tych budowli w król. stoł. mieście Lwowie, które będą nowo wybudowane w miejsce 180 a względnie 181 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Lwowa sporządzoną konsygnacją jako przeznaczone na zburzenie w celu regulacyi miasta dla poprawy stosunków zdrowotnych w niektórych częściach tegoż.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I. Budowle które w celu poprawy stosunków zdrowotnych król. stoł. miasta Lwowa, będą nowo zbudowane w miejsce 180 a względnie 181 domów, wykazanych osobną przez Magistrat miasta Lwowa sporządzoną konsygnacją, jako na zburzenie przeznaczone, wolne będą od dodatku do podatku dla funduszu krajowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych, na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową, pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.

Art. II. Wykonanie niniejszej ustawy polecam moim ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Z Rady Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 2. maja 1893.

Marszałek krajowy:

Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:

Romanowicz w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Odpis odezwy c. k. Namiestnictwa

z dnia 11. kwietnia 1893 L. 28.542

do Świetnego Wydziału krajowego we Lwowie.

Jak Świetnemu Wydziałowi wiadomo, wniosła gmina miasta Lwowa do Wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu petycję o wyjednanie uwolnienia na dłuższy czas od podatku domowo-czynszowego budowli, które powstaną w miejsce domów, ze względów zdrowotnych na zburzenie przeznaczonych.

Gdy osobna komisya złożona z reprezentantów c. k. Namiestnictwa, Świetnego Wydziału, c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu i miasta Lwowa na podstawie sporządzonych przez urząd budowniczy planów miasta i opisu katastralnego parcel budowniczych i gruntowych, na regulację wskazanych, zbadała szczegółowo, które domy z powodu niekorzystnych stosunków sanitarnych winny być zburzone, Wys. c. k. Ministerstwo w uznaniu wykazanej konieczności poprawy stosunków zdrowotnych miasta Lwowa, reskrytem z dnia 15. marca 1891 L. 45.161 oznajmiło, że byłoby skłonnem wyjednać w drodze ustawy państwowej dwudziestoletnie uwolnienie od podatku domowo-czynszowego dla tych budynków, które w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie odnośnej ustawy na miejsce 180 domów wykazanych osobną konsygnacją Magistratu lwowskiego w celu asanacyi miasta na zburzenie przeznaczonych wystawione zostaną.

Wyjednanie tej ulgi podatkowej Wysokie c. k. Ministerstwo skarbu, jak Świetnemu Wydziałowi odezwą tutejszą z dnia 1. kwietnia 1891 L. 20.753 oznajmiono, uczyniło zawisłem od przyjscia do skutku uchwały Sejmu krajowego, którąby takie same uwolnienie przyznano dla wspomnianych domów co do dodatków krajowych i gminnego.

Dla dopełnienia tego warunku Rada gminna miasta Lwowa na posiedzeniach w dniach 5. i 19. listopada 1891 powzięła uchwałę zwalniającą wspomniane budowle na czas trwania uwolnienia od podatku domowo-czynszowego, także od wszelkich dodatków gminnych, które to uchwały według sprawozdania Prezydenta miasta Lwowa z dnia 22. lutego 1892 L. 11.211 Świetny Wydział reskrytem z dnia 26. stycznia 1892 L. 1725 w myśl §. 92 statutu miasta Lwowa zatwierdził.

Co się tyczy dodatków krajowych, Sejm krajowy na odnośną prośbę gminy miasta Lwowa, wskutek sprawozdania komisji budżetowej na posiedzeniu w dniu 2 kwietnia 1892, powziął uchwałę tej treści, że budowle, które w celu poprawy stosunków zdrowotnych miasta Lwowa, będą nowo zbudowane w miejsce 180 względnie 181 $\frac{1}{2}$ (wskutek następnego wciągania do wykazu także realności hotelu Georga) domów na zburzenie przeznaczonych, wolne będą od dodatku do podatku dla funduszu krajowego i dodatku dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te odnośną ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie, ustawą wyznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych.

Przedkładając następnie sprawę względem uwolnienia wspomnianych budowli od państwowego podatku domowo-czynszowego po uzupełnieniu jej, sporządzonymi przez Magistrat lwowski wykazami i planami, Wysokiemu c. k. Ministerstwu skarbu, celem wyjednania odnośnej ustawy państwowej, c. k. Namiestnictwo powołało się co do dodatków krajowych na wyż wymienioną uchwałę Sejmu krajowego z d. 2. kwietnia 1892, zaś co do uwolnienia od dodatków gminnych nadmieniło, że nie uważa za potrzebne, aby to uwolnienie w formie ustawy krajowej uchwalone być musiało, gdyż według §. 92 statutu miasta Lwowa do rozkładu dodatków gminnych według rozmaitej stopy procentowej, do czego też zupełne uwolnienie od dodatków zaliczyćby wypadało, tylko zatwierdzenie Wydziału krajowego jest wymagane, który odnośne uchwały Rady gminnej z d. 5. i 19. listopada 1891 przyznające tym budowiom uwolnienie od wszelkich dodatków gminnych już reskryptem z d. 26. stycznia 1892 l. 1725 zatwierdził.

Wskutek następnego reskryptu Wysokiego c. k. Ministerstwa skarbu z d. 22. lutego b. r. l. 1246, którem polecono, aby projekt ustawy krajowej co do uwolnienia budowli wspomnianych od dodatków krajowych i gminnych przedłożono Wys. c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych, c. k. Namiestnictwo w sprawozdaniu wyjaśniło, że uchwała Sejmowa przyznająca tym budowiom uwolnienie od dodatków krajowych i dodatku do funduszu indemnizacyjnego objęta jest wykazem uchwał sejmowych Wysokiemu c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych przedłożonym i że według reskryptu tegoż Ministerstwa z d. 12. stycznia b. r. l. 119 wykazy tych uchwał sejmowych Najwyższem postanowieniem z d. 8. stycznia b. r. do Najwyższej wiadomości przyjęte zostały.

Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskrytem z d. 31. marca b. r. l. 6957 oznajmiło jednak, że uwolnienie od dodatków krajowych i gminnych dla wspomnianych budowli, co do których uwolnienie od podatku państwowego projektowaną ustawą państwową nastąpi, uchwalone być winno w formie ustawy krajowej do Najwyższej sankcyi przedłożyć się mającej.

Mianowicie podniosło Wysokie c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, że przyjęcie do Najwyższej wiadomości między innymi też uchwały sejmowej z d. 2. kwietnia 1892 co do uwolnienia budowli od dodatków krajowych nie ma znaczenia Najwyższego zatwierdzenia, względnie Najwyższej sankcyi uchwały.

Według brzmienia uchwały z d. 2. kwietnia 1892 i stenograficznych protokołów odnośnego posiedzenia Sejmu krajowego przyjąć trzeba, że Sejm krajowy przez tę uchwałę oświadczył tylko skłonność do formalnego uchwalenia wspomnianego uwolnienia, jeśli projektowana ustawa państwowa do skutku przyjdzie.

Biorąc zaś pod rozwagę kwestyę, czy przez uchwałę z d. 2. kwietnia 1892 uwolnienie od dodatków krajowych dla 181 domów, zostało w formie prawnej uchwalone, trzeba na to zważyć, że chodzi tu o uwolnienie na 20 lat, które z natury rzeczy tylko w drodze ustawodawczej może być ze skutkiem ustanowione, gdyż w tak długim okresie czasu zmieniają się reprezentacye kraju, jakoteż gminy miasta Lwowa, zaś nowe reprezentacye uchwałami poprzednich tylko wtedy są związane, jeżeli te uchwały moc ustawy uzyskały.

Nadto zauważyć trzeba, że takie uwolnienie stanowi wyjątek od ogólnego ustawowego postanowienia, iż dodatki mają być na wszystkie podatki równomiernie nakładane, zatem też z tego punktu zapatrywania, potrzebne jest zabezpieczenie w formie legislacyjnej.

Jednostronną uchwałą mogłyby dodatki krajowe i indemnizacyjne tylko na peryod budżetowy, lub aż do odwołania być opuszczone, zaś uwolnienie od dodatków gminy, nie mogłoby w ogóle z prawnym skutkiem być pojedynczą uchwałą ustanowione, ile że statut krajowy (§. 17) dla aktów zakresu ustawodawczego z reguły tylko formę ustawy przepisuje.

Nadto nadmieniło Wysokie c. k. Ministerstwo, że takie same uwolnienie budowli od dodatków krajowych i gminnych z tego samego powodu dla miast Pragi i Wiednia, zostało ustawami przez Sejmy krajowe Czech, względnie Dolnej Austrii uchwalonemi, przez Najjaśniejszego Pana sankcyonowanemi, ustanowione.

Wysokie c. k. Ministerstwo wezwało przeto c. k. Namiestnictwo, aby weszło w rokowania ze Świątym Wydziałem, tudzież z Reprezentacją gminy miasta Lwowa, celem przyprowadzenia do skutku ustawy krajowej względem uwolnienia w mowie będących budowli od dodatków krajowych i gminnych.

Gdy Rada gminna miasta Lwowa uchwałami z d. 5. i 19. listopada 1891, jak wyżej nadmieniono uwolnienie od wszelkich dodatków gminnych już uchwaliła, a wniesionemi do Świątnego Wydziału prośbami podjęła inicjatywę, względem wyjednania uwolnienia też od dodatków krajowych, zatem rokowania przedwstępne w tej mierze już jako przeprowadzone uważać można, przeto chodziłoby o wniesienie do Sejmu krajowego projektu do odnośnej ustawy.

C. k. Namiestnictwo ma zaszczyt upraszać Świątny Wydział, aby zechciał wnieść do Sejmu krajowego projekt do ustawy krajowej względem uwolnienia wspomnianych budowli od dodatków krajowych i gminnych.

Uwolnienie od dodatków krajowych, tudzież od dodatków gminnych może być objęte jedną ustawą stanowiącą, że budowle, które w celu poprawy zdrowotnych stosunków miasta Lwowa będą nowo zbudowane w miejsce 181 domów wykazanych osobną przez Magistrat miasta Lwowa sporządzoną konsygnacją, jako na zburzenie przeznaczonych, wolne będą od dodatku do podatku dla funduszu krajowego i dodatku do podatku dla funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej, tudzież od wszelkich podatków i dodatków gminnych na taki przeciąg czasu, na jaki budowle te ustawą państwową pod warunkiem zbudowania ich w terminie tą ustawą oznaczonym, uwolnione będą od państwowego podatku domowo-czynszowego.
